

Ofschoon niet dan met zeer groot voorbehoud en slechts ter wille der volledigheid willen wij ten slotte nog even gewag maken van een witte krokodilsoort, die in de Belajanrivier, een grooten zijtak der Mahakam, heet voor te komen. Wellicht berust dit op een gezichtsbedrog of zijn er eens enkele krokodillen besmeurd geweest met een witte kleisoort, zooals men die hier en daar langs de rivieren wel vindt. Het voorkomen werd echter met zoo'n stelligheid verzekerd, dat wij het voorloopig niet als onjuist geheel ter zijde durven stellen.

Een land met zooveel groote stroomen en uitgestrekte ondiepe vischrijke meren biedt zeer gunstige levensvoorwaarden voor deze reptielen en het is op zich zelf wel aannemelijk, dat zich hier verscheidene soorten hebben kunnen ontwikkelen en verbreiden.

H. WITKAMP.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Een verdacht geval of: Hoe ik mijn poekangs terugvond. — Dank zij de milde vrijgevigheid van verschillende Delianen kon het Deli Proefstation onlangs bogen op het bezit van een stelletje orang oetans, reuzenslangen, kantjils etc., die alle bestemd waren voor Artis in Amsterdam. Waar zooveel een goed voorbeeld hadden gegeven, meende ik niet te mogen achterblijven en dies bestemde ook ik een viertal poekangs (*Nycticebus tardigradus*) als cadeau voor Artis. Edoch, kort voor den afscheepsdatum kwam mijn huisjongen, die elken middag aan de poekangs eten bracht, mij vertellen dat er twee poekangs „weg” waren. Den volgenden morgen werd natuurlijk dadelijk de oppasser belast met de verzorging van de menagerie, ter zake geïnterpelleerd; de man had óók opgemerkt, dat er twee poekangs uit het hok verdwenen waren, maar verder wist hij er heelemaal niets van. Het eenige wat ik kon doen, was berusten in het geval, doch niet dan nadat ik danig tegen den oppasser had opgespeeld. Weer een dag later, toen ik 's morgens om zes uur in mijn tuin wandelde, hoorde ik een geweldig kabaal boven in een *Albizia*-boom. Een paar opgewonden badjings gingen heftig te keer tegen een harigen bal, in een dunnen takgaffel geklemd; dat vreemde ding scheen hun toch vrees in te boezemen, want ze durfden het niet al te dicht te naderen. Ook eenige honingvogeltjes sprongen kwetterend van tak op tak rond den eigenaardigen haarbal, die niet de minste notitie nam van al dat lawaai. Gauw mijn kijker gehaald en jawel mijn vermoeden bleek juist: de haarbal was niets anders dan een poekang. Iemand den boom insturen om den tak, waarop het dier zat, te laten afkappen, was het werk van een oogenblik. Beneden stond mijn huisjongen met een lap in de hand het oogenblik af te wachten, waarop tak en poekang den beganen grond zouden bereiken. De val van den tak werd gelukkig door andere takken gebroken en niet zoodra lag de tak beneden op den grond of mijn jongen wierp de lap over den kwaadaardig blazenden poekang. In triomf werd hij naar zijn kooi teruggebracht. Toen ik een uurtje later naar het diertje ging kijken, bleek tot mijn niet geringe verbazing ook de vierde poekang weer in het hok te zitten: het kwartet was dus weer compleet.

Wat ik van de geheimzinnige verdwijning van die twee poekangs denken moet, behoeft ik onzen lezers met Indische ervaring wel niet mede te deelen.

Medan, 8 September 1925.

v.d. M.M.

De periodieke bloei van de „Indische sering”, *Cestrum nocturnum* L. — Deze uit Zuid-Amerika ingevoerde struik met zijn groengele bloemtrossen, die — evenals vele andere soorten uit de familie der *Solanaceae* — vooral des nachts een intensen, eenigszins weezoeten geur verspreiden, bloeit ongeveer eens in de maand en wel gedurende 1—3 weken achter elkaar. Het verhaal gaat, dat deze bloei telkens met volle maan samenvalt, en teneinde dit te controleeren heb ik gedurende een maand of zeven de bloeitijden van een groote struik in mijn tuin te Buitenzorg genoteerd. Het bleek, dat het verhaal onjuist was; in de maanden April t/m Augustus 1925 bloeide hij ongeveer van het begin van elke maand tot ongeveer den 20sten. De volle maan viel werkelijk eenigermate met het begin der bloeiperiode samen, totdat de droge tijd er de klad in bracht en nu in de maanden September en October de bloei versprong en ongeveer den 20sten begon, dus bij donkere maan. Dit was echter niet het belangrijkste, maar het feit

dat twee groote struiken in Buitenzorg en een struik in Tjibodas precies dezelfde bloeiperiode vertoonden, waarbij nog komt dat ik 13 Oct. in Toeban een struik zag, die precies in hetzelfde stadium van knopontwikkeling was als de twee struiken in Buitenzorg op dien datum, laat het vermoeden opkomen, dat we hier weer met een periodiek verschijnsel in het plantenleven te doen hebben, dat door uitwendige, tot nu toe onbekende en dus geheimzinnige omstandigheden veroorzaakt wordt. Daar een onderzoek naar de factoren uit moet gaan van een zoo volledig mogelijk feitenmateriaal, doe ik een beroep op alle lezers der „Tropische Natuur”, zoowel op Java als in de buitengewesten, om opgave van de bloeitijden van de exemplaren van *Cestrum nocturnum* L. in hun omgeving aan mij te zenden. Het zal het eenvoudigste zijn, dat men als begin van den bloei opgeeft den eersten nacht, dat de geur duidelijk waarneembaar is, terwijl het einde van een bloeiperiode gekenmerkt wordt door het afvallen van de bloemen. Dikwijls is dit einde niet scherp bepaald, daar er nog een heel enkele bloeiwijze nakomt; dat zou ook genoteerd kunnen worden. Daarbij hangt de bloei ook ervan af, of men een gezond krachtig exemplaar heeft, of een zwakke (sterk beschaduwde) plant, die korter en minder rijk bloeit. Bij eventuele onzekerheid zal het materiaal op het Herbarium te Buitenzorg gedetermineerd kunnen worden. Zegt het voort!

Buitenzorg, Treub-laboratorium. X 1925.

CH. COSTER.

Pisang seriboe. — De Heer K. HOVING te Magelang schrijft:

Ik was van Oktober 1909 tot Februarie 1911 te T a s i k m a l a j a en zag daar in die tijd op een inlands erf in de kotta een pisang seriboe met een tros van ± 2 M. De tros begon nog al wat boven onze hoofden en reikte vrij wel tot de grond; vandaar de schatting van de lengte. Vruchten werden niet geteld.

MEDEDEELINGEN DER VEREENIGING.

Afdeeling Batavia. — Ter inleiding van den boottocht naar het eiland Edam werd op Vrijdag, 9 October, een vergadering gehouden, waar vier sprekers een korte causerie hielden, en wel:

Dr. E. C. GODÉE MOLSBERGEN over de geschiedenis der eilanden, in het bijzonder van Onrust en Edam, op welk laatste eiland eenmaal de G. G. CAMPHUYS zijn lustverblijf en tuin had,

Dr. H. C. DELSMAN over koraalriffen en enkele bewoners daarvan,

Dr. D. DE VISSER SMITS over de vegetatie der eilanden,

en de Heer J. B. LANGELE over het licht van den vuurtoren en de kustverlichting in het algemeen.

Tijdens de excursie werd een en ander natuurlijk nader toegelicht. Op den vuurtoren werd de lamp bekeken en door den Heer LANGELE uitgelegd. In een meegebracht aquarium werden allerlei lagere dieren en enkele vischjes verzameld, die een schilderachtig geheel vormden. Wij noemen hier de langstekelige zee-egel (*Diadema setosum*), de zwarte zeekomkommer (*Holothuria atra*), die bij aanraking de zoogenaamde CUVIER'sche organen, kleverige witte draden, uitwerpt, verder de slangvormige zeekomkommer: *Eupta grisea*, met zijn sierlijk geveerde tentakelkrans, veel levende paddestoelkoralen (*Fungia*), die los op den grond liggen, soorten van krabben, anemonen, enz., enz. Ook werd een mooi groot exemplaar van de armlooze vijfhoekige zeester, *Culcita*, aangebracht. De gewone blauwe zeester *Linckia* daarentegen werd niet gezien.

Ook de landflora werd niet vergeten en met name de viviparie der *Rhizophora*'s trok na de mededeelingen daarover van Dr. DE VISSER SMITS de algemeene aandacht.

Ook tijdens de zeereis werden zoowel op heen- als terugweg nog enkele waarnemingen gedaan. Op de heenreis voer de boot dicht langs de d j a l a - visschers, die met hun werpnetten een rijken buit van t e m b a n g (*Clupea fimbriata*, het Indische sprotje) binnenhaalden. Op de terugreis zag men fregatvogels, zeearenden en dolflijnen.

RECTIFICATE.

In het artikel over de wilde zwijnen op Java van J. OLIVIER in de October-aflevering zijn een paar zingedeelten weggevalen, waardoor de tekst ter plaatse onduidelijk wordt. Op bladz. 148 dient op den 11en regel v.o. achter „afwijkt” ingevoegd te worden: „zoowel wat den anatomischen bouw betreft”, en op bldz. 153 op 13en regel van boven vóór „karakteristiek”: „het sterk in cultuur gebrachte noordwestelijke gedeelte der Preanger”. Ten slotte moet op diezelfde bladzij in den 16en regel v.o. het woord „laatstgenoemde” vervangen worden door „eerstgenoemde” en op den volgende regel het woord „eerstgemelde” door „laatstgemelde”.